

aan Accountmanagement DVZ en SAL
van Accountmanagement DVZ
onderwerp Afspraken rondom levering e-mailadressen
datum 4 januari 2021

INLEIDING

DVZ voert onderzoeken uit in samenwerking met externe partners (veldwerk door CBS of steekproefaanvraag) waarbij met enige regelmaat een herbenadering van respondenten uit dat onderzoek gewenst is. In deze notitie is beschreven wanneer en onder welke voorwaarden een herbenadering mag worden uitgevoerd.

WAT WORDT VERSTAAN ONDER HERBENADERING

Onder herbenadering wordt verstaan het opnieuw benaderen van respondenten die in de voorafgaande vragenlijst, via een wervingsvraag, hebben aangegeven nogmaals benaderd te mogen worden. Als er een indicatie is dat er een vervolgonderzoek komt, of die mogelijkheid open gehouden moet worden, kan de wervingsvraag worden opgenomen.

Uit navraag bij de juridisch adviseur blijkt dat CBS niet verplicht is om altijd een wervingsvraag te stellen voor vervolgonderzoek. Een wervingsvraag (toestemming) moet wel gevraagd worden als antwoorden uit een voorafgaande vragenlijst gebruikt worden voor selectie of bij imputatie van gegevens uit de voorafgaande vragenlijst in de vervolgvragenlijst. De wervingsvraag is in principe niet nodig indien respondenten integraal doorgaan naar een vervolgonderzoek of peiling en niet geselecteerd worden op basis van antwoorden uit de voorafgaande vragenlijst. Daarnaast is eerder gebleken, in een experiment bij EU-SILC, dat het voor de responsaantallen juist gunstig is om géén wervingsvraag bij peilingen te stellen. Voor peilingen (en panelonderzoek) is daarom het advies om standaard géén wervingsvraag op te nemen. Er is dan ook geen sprake van een herbenadering.

GEBRUIK PERSOONSGEGEVENS BIJ HERBENADERING

In de wervingsvraag wordt de respondent gevraagd een e-mailadres op te geven voor de herbenadering. De e-mailadressen worden enkel bij DVZ bewaard. DVZ verzorgt de uitzending voor een herbenadering, of levert de e-mailadressen aan een extern veldwerkbureau/samenwerkingspartner die het veldwerk uitvoert. Het e-mailadres wordt conform CBS beleid maximaal 2,5 jaar bewaard. Hier kan van worden afgeweken indien gecommuniceerd is naar de respondenten dat de gegevens langer worden bewaard (maximaal 5 jaar) en dit ook in de overeenkomst met de samenwerkingspartner van het voorafgaande onderzoek expliciet is vastgelegd. Er worden geen e-mailadressen opgenomen in het datacontract met de interne afdelingen.

WANNEER IS HERBENADEREN MOGELIJK

Om te kunnen bepalen of een herbenadering mogelijk is, dient een aantal vragen te worden beantwoord¹:

Vraag 1: Is in de aanschrijfbrief of vragenlijst van het voorafgaande onderzoek aan de respondent bij de eerste aanschrijving expliciet toestemming gevraagd of hij mee wil doen aan een vervolgonderzoek?

- *Nee > Geen herbenadering mogelijk (er is één uitzondering, zie 2e optie onder 'MOGELIJKHEDEN EN VOORWAARDEN BIJ GEEN SAMENWERKING')*
- *Ja > De gegevens van de respondenten die hun toestemming hebben gegeven worden door DVZ bewaard. VERDER MET VRAAG 2*

Vraag 2: Valt de herbenaderingsvraag binnen het betreffende onderwerp van het voorafgaande onderzoek? Over onderwerpen die naar het oordeel van CBS daarbuiten vallen, komen geen herbenaderingsvragen.

- *Nee > Geen herbenadering mogelijk*
- *Ja > VERDER MET VRAAG 3*

Vraag 3: Heeft er al 2 keer of vaker een herbenadering plaatsgevonden op het voorafgaande onderzoek?

- *Nee > VERDER MET VRAAG 4*
- *Ja > Geen herbenadering mogelijk*

Vraag 4: Heeft de herbenadering negatieve gevolgen voor andere CBS-onderzoeken? Een voorstel tot herbenadering dat naar het oordeel van CBS negatieve gevolgen heeft voor andere CBS-onderzoeken wordt niet uitgevoerd.

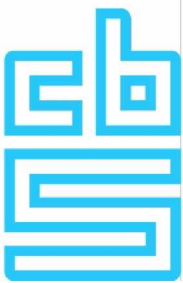
- *Nee > VERDER MET VRAAG 5*
- *Ja > Geen herbenadering mogelijk*

Vraag 5: Wordt de herbenadering door CBS en de samenwerkingspartner gezamenlijk uitgevoerd?

- *Nee > **HERBENADERING MOGELIJK, MITS AAN DE 'MOGELIJKHEDEN EN VOORWAARDEN BIJ GEEN SAMENWERKING' VOLDAAN WORDT***
- *Ja > **HERBENADERING MOGELIJK, MITS AAN DE 'VOORWAARDEN BIJ SAMENWERKING' VOLDAAN WORDT***

---

¹ Grotendeels gebaseerd op de Algemene Voorwaarden aanvullende statistische diensten CBS: samenwerking met dataverzameling

VOORWAARDEN BIJ SAMENWERKING:

- Indien CBS bij het gezamenlijke herbenaderingsonderzoek het veldwerk door samenwerkingspartner of een veldwerkbureau laat uitvoeren, geldt conform Wet CBS dat CBS NAW-gegevens of e-mailadressen alleen mag doorgeven aan die partij onder een verwerkersovereenkomst. De herleidbare gegevens zoals NAW-gegevens en e-mailadressen worden bij de herbenadering enkel gebruikt door of in opdracht van CBS.
- Als CBS het veldwerk niet zelf uitvoert, wordt door CBS een review uitgevoerd op de benaderstrategie en benaderproducten (w.o. briefteksten en vragenlijst) van de herbenadering om vast te stellen dat deze voldoen aan de richtlijnen die CBS daarvoor hanteert.
- CBS voert altijd de weging uit.
- De vragenlijstdata worden beschikbaar gesteld in Microdatatoegang van CBS, voor analyse door de samenwerkingspartner.
- Er wordt aangesloten bij het CBS-brede beleid rond het algemeen beschikbaar stellen van microdata in Microdatatoegang.
- CBS publiceert over de resultaten (minimaal een nieuwsbericht met verwijzing naar de samenwerking en een publicatie).

MOGELIJKHEDEN/ VOORWAARDEN BIJ GEEN SAMENWERKING (BIJV. KWALITATIEF ONDERZOEK):

1. CBS verstuurt zelf de e-mails
CBS mag de (e-mail)adressen niet verstrekken en stuurt zelf een e-mail naar de respondenten. Daarin wordt verwezen naar een landingspagina van de samenwerkingspartner van het voorafgaande onderzoek, waar respondenten zich kunnen inschrijven als ze willen deelnemen aan vervolgonderzoek.
2. CBS plaatst link naar de landingspagina van de samenwerkingspartner
In plaats van een herbenaderingsvraag in de vragenlijst van het voorafgaande onderzoek, is het ook mogelijk om na afsluiten van de vragenlijst van het voorafgaande onderzoek een link naar de landingspagina van de samenwerkingspartner te tonen. Het is dan dus wel noodzakelijk dat op voorhand al bekend is dat er een herbenadering plaats gaat vinden. Met deze optie wordt voldaan aan de richtlijn van de AVG m.b.t. zo min mogelijk gegevensverwerking (gegevens direct van A naar B en niet met tussenkomst van CBS).

Bij beide opties geldt:

- CBS is niet betrokken bij de herbenadering en zal geen analyses uitvoeren en niet publiceren.
- CBS zal een globale review doen op de benaderstrategie en de benaderproducten.
- De kosten die CBS maakt worden vergoed door de samenwerkingspartner van het voorafgaande onderzoek.
- CBS spreekt met de samenwerkingspartner af dat respondenten eenmalig benaderd mogen worden en dat teruggekoppeld wordt welke respondenten benaderd zijn.
- Er moet een disclaimer worden opgenomen dat CBS niet betrokken is bij de herbenadering en er moet vastgelegd worden dat er geen klachten bij CBS kunnen worden ingediend.
- Het CBSvolgnummer van de respondenten mag niet gebruikt worden bij het vervolgonderzoek. De ingevulde data kunnen dus ook niet (100%) worden gekoppeld met de data uit het voorafgaande onderzoek of met andere registerdata in Microdatatoegang van CBS.